

Література.

1. Гончаров А.И. Восстановление платежеспособности предприятия: модель оздоровления финансов. // Финансы. 2004. - № 8. с. 68-70.
2. Аистова М.Д. Реструктуризация предприятия: Вопросы управления. Стратегия, координация структурных параметров, снижение сопротивления преобразованиям. - М.: Альпина Паблишер, 2002.
3. Белых А.П., Федотова М.А. Реструктуризация предприятий: Учебное пособие для вузов. М.: ЮНИТИ - ДАНА, 2001.
4. Бобылева А.З. «Финансовое оздоровление фирмы: теория и практика: Учебное пособие. М.: Дело, 2003.

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРНИХ БІРЖ В УКРАЇНІ**

Бакса Х. А., студент

Науковий керівник: Машлій Г. Б., к.е.н, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Однією з основних форм організованого ринку вважається біржова торгівля. Підтвердженням цього є той факт, що сьогодні на нього припадає понад 40% усього світового товарообороту [1, 126 с.].

На сьогодні в Україні ще не сформувався біржовий механізм, адаптований до вимог ринкової економіки. Сучасний стан діяльності товарних бірж далеко не відповідає їх потенційним можливостям, тому необхідно поглиблено досліджувати сучасні тенденції та визначати перспективні напрями розвитку цього важливого елемента інфраструктури ринку в Україні. Стан та проблеми функціонування бірж в Україні були відображені в працях таких науковців, як О. Сохацька, Б. Губський, Б. Рубцева, О. Лактіонов, С. Панчишина, Б. Дмитрук, М. Солодкий та інші.

Товарній біржі як системі забезпечення прозорого формування ціни в Україні не приділялось належної уваги. Такі стратегічні для національної економіки товари як метал, руда, нафтопродукти, вугілля, лісоматеріали, цукор, м'ясо, рослинна олія переважно реалізуються на позабіржовому ринку і, зазвичай, за тіншовими схемами, обминаючи прозорі біржові товарні потоки.

Слід зазначити, що на даний час без урахування фондових бірж та їх філій в Україні налічується 555 бірж [2]. У той же час у багатьох розвинутих країнах свою діяльність здійснює лише одна або декілька таких інституцій. Для оптимального ведення біржової діяльності їх число у країні повинно бути мінімальним, оскільки, як показує зарубіжний досвід, постійне збільшення чисельності бірж не сприяє активізації підприємництва.

Розвиток товарних бірж в Україні залежить від стану економіки в державі, вмiлого поєднання адміністративних і економічних важелів управління. Внаслідок відсутності в цій сфері послідовної державної регуляторної політики, інформованості та зацікавленості окремих суб'єктів господарювання біржі у нашій державі функціонують не достатньо ефективно. Як показує проведений

аналіз, розвиток біржового ринку вимагає продуманої стратегії та послідовних заходів щодо її реалізації як з боку держави, так і самих бірж.

Необхідно враховувати, що новітні технології поступово змінюють та удосконалюють основні організаційні форми ринкової торгівлі. Не минули вони і біржову сферу. На сьогоднішній день у світі спостерігається зростання кількості біржових операцій, що здійснюються за допомогою використання мережі Інтернет, а в майбутньому ця тенденція буде ще більше посилюватися. Комп'ютеризація розширює межі географічні та часові межі біржової торгівлі, вона дозволяє здійснювати глобальну концентрацію біржового товару в одному місці, де попит врівноважується світовою пропозицією, тим самим формуючи справедливую ринкову ціну, на яку в подальшому орієнтуються виробники та споживачі біржових товарів, хеджери та спекулянти. Отже, широке використання системи електронного трейдингу дасть можливість зменшити фінансові витрати на проведення торгів, сприятиме економії часу на здійснення операцій та розширенню обсягів товарообігу.

Необхідно враховувати, що сучасна ефективно функціонуюча товарна біржа - складний механізм з висококваліфікованими фахівцями. Тому завдання підвищення дієвості діяльності товарних бірж буде можливим лише при умові ефективної підготовки кадрів відповідної кваліфікації навчальними закладами України з можливістю їх стажування на зарубіжних біржах, що відкриє можливості для використання позитивного досвіду функціонування бірж світу.

Стан біржової торгівлі на сучасному етапі свідчить, що вона потребує структурної перебудови, істотної технологічної модернізації, адаптації до правових норм європейського законодавства та впровадження позитивної практики функціонування аналогічних систем на світових ринках.

Усунення виявлених недоліків в роботі товарних бірж України необхідно пов'язувати, в першу чергу, із формуванням реальних ринкових цін та гнучкої системи управління фінансовими ризиками як основи функціонування цілісних інвестиційно привабливих ринків товарних активів. Отже, беручи до уваги специфіку шляхів розвитку біржової діяльності в Україні при подальшому виході біржової торгівлі на новий рівень, необхідно вирішити ряд нагальних завдань. Зокрема, необхідно здійснити:

- скорочення кількості товарних бірж шляхом перетворення частини з них в інші елементи інфраструктури ринку;
- впровадження сучасних видів біржових угод: ф'ючерсних і опціонних;
- чітке визначення спеціалізації кожної діючої товарної біржі;
- створення розвинутої інфраструктури самих бірж та інші.

Виконання цих і деяких інших завдань дасть можливість посилити роль біржової торгівлі в ринковій економіці України, збільшити темпи зростання біржового обороту та його частку в загальному товарообігу країни, сприятиме мінімізації цінових ризиків, зниженню витрат, що супроводжують укладення біржової угоди, а також підвищенню конкурентоспроможності відповідних активів. Удосконалення системи держаного регулювання біржової діяльності, поступове впровадження прогресивних біржових технологій, збільшення зацікавленості учасників ринку, зростання якості брокерського обслуговування клієн-

тів сприятимуть створенню в Україні реального біржового механізму, створять умови для запобігання маніпулюванню цінами на ринках біржових товарів.

Література.

1. Бралатан В.П. Розвиток біржового ринку в Україні / В.П. Бралатан // Економіка АПК. – 2006. - № 2. – 126 с.
2. Статистичний бюлетень Державної служби статистики України «Кількість бірж». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>.

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Базарнова Е. О., студентка

Науковий керівник: Благой В. В, к.е.н., доцент

Харківський національний університет будівництва та архітектури

Управління будь-якими процесами вимагає глибокого осмислення їх суті, розуміння рушійних сил. Тому знаючи, що стоїть у витоків виникнення інновацій як таких, що викликає до життя яку-небудь ідею, що спонукає різних суб'єктів господарювання бути активними учасниками інноваційної діяльності, можна сформулювати адекватну систему управління інноваційними процесами, як на рівні окремого підприємства, так і в масштабах усієї країни.

Основу подібної системи повинні складати механізм мотивації як джерело активності різних учасників інноваційної діяльності у напрямі постійної розробки, впровадження і ефективного використання інноваційних продуктів.

Проте для побудови моделі такого механізму потрібне чітке визначення понятійного апарату. Мотивація - це сили, існуючі усередині і поза людиною, які збуджують в ній ентузіазм і завзятість у виконанні певних дій [1]. Мотивація - стан особи, що визначає міру активності і спрямованості дій людини в конкретній ситуації [2]. Мотивація - сукупність спонукаючих чинників, які викликають активність особи і визначають спрямованість її діяльності [3]. Мотивація - сукупності внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, задають межі і форми діяльності і надають цій діяльності спрямованість, орієнтовану на досягнення певної мети [4]. Мотивація - процес спонукання себе і інших до діяльності для досягнення особистих цілей і цілей організації [5].

Як бачимо, згадані дослідники єдині в думці, що мотивація - це те, що викликає активність суб'єкта в певному напрямі для досягнення конкретних цілей. Його можна охарактеризувати як сукупність мотивостворюючих чинників, які можуть бути задані ззовні або формуватися суб'єктивно особою відповідно до її ціннісних орієнтацій, прагнень, інтересів, очікувань. Але найчастіше вплив зовнішніх чинників сприймається суб'єктом тільки крізь призму внутрішнього "я", призводячи до видозмін системи мотивостворюючих чинників, яка вже не являється ідентичною, ні внутрішній, ні зовнішній сукупності чинників, що породжують певні мотиви.